

Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

Testnevelési és Sporttudományi TDK csoport Kutatás-módszertani szeminárium

2012. 04. 19.

A rekreáció szociológiája (nemzetközi kitekintés)

Dr. Gáldi Gábor

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Társadalmi változások, problémák a fejlett országokban

- Csökkenő népesség
- Előregedő társadalom
- Globalizáció
- Multikulturális problémák
- Migráció erősödése (EU; munkaerő - a sportban is!)
- Vallási kisebbségek, intolerancia
- Informatika terjedése
- A média szerepének fokozódása

A rekreáció mint megoldási alternatíva

- A sport jelenléte a szabadidő-eltöltésben
- Az ülő életmód kompenzálása
- Új terek bekapcsolása (munkahelyi sport, minőségi szabad városi terek kialakítása)
- A nem-sportolás okainak felismerése, ennek figyelembevétele a probléma orvosolásánál (pl. időhiány)

A fizikai rekreáció jelentősége

- Életminőséget javít minden életkorban – az időseknél is!
- Segít a migránsok integrációjában, kisebbségek inklúziójában (Creating a Level Playing Field (EU); Polgár-alapítvány (foci))
- Makroökonómiai hatás – „a fizikai aktivitás növelése a legjobb üzlet a népegészségügyben”
- Minél passzívabb egy népesség, annál jobban fogy a munkaképes réteg
- A munkaerő minőségét növeli – pl. Svédország (egyres sportokban résztvevőket szívesebben alkalmazták!)

Példa a fizikai aktivitás népszerűsítésére

- Sao Paulo (Brazília) – **AGITA**
- ✓ Napi 30 perc fizikai aktivitás szükséges
- „Szállj le egy megállóval előbb!
- „Ne mosass, hanem moss autót!”
- „Sétáltass kutyát!”
- „Ne küldj e-mailt a szomszédos irodában ülőnek, hanem menj át hozzá!
- Vagyis: Vegyél be naponta egy szem Agitolt!

Szakirodalmi adatok, források

- Ha a várható élettartam egy évvel nő, az 4%-os termelésnövekedést okoz (Bloom, Cannin & Sevilla, 2001)
- Megnövekedett munkaidő együtt jár a rosszabb egészségmagatartással – kevesebb szabadidő (Xu & Kaestner, 2010)
- Eurobarometer adatai (Eurostat kérdőíves felmérése) Skandinávia + ; Kelet-közép Európa, Magyarország - példa

Sportvision 2012

- A mozgásos rekreáció gazdasági hatásai (makroszint)
- Hatása az egyén életére (mikroszint)
- Hollandia, mint pozitív példa – rendszeres fizikai aktivitásban részt vevők aránya magasabb, mint 60% (fitness, futás, kerékpár, golf) Remco&Hoekman, 2011)
- De: itt 5 millió ember sportklub tagja!

Magyarország, mint negatív példa

- A lakosság több mint 50%-a egyáltalán nem sportol (Eurobarometer, 2009)
- A legtöbbet sportolók aránya megegyezik a Hollandiában mérttel, de a valamilyen gyakorisággal sportolók: NL: 51%, HU: 18%!
- A fiatalok mindössze 1,6%-a tagja sportklubnak!

2012 – „Active Ageing” éve az EU-ban

- Idősek arány a 20% felett a népességben
- Szociális problémák, nyugdíjak színvonala
- Sok az egyedül élő idős, főleg nők
- Depresszió, öngyilkosság aránya magas
- Eü-i problémák gyakoriak, ezért sem sportolnak
- Szabadban végezhető fizikai aktivitás

Egyéb szociológiai jellemzők

- Férfiak-nők szabadidősportja – a nők szabadideje a házimunka miatt kevesebb
(Itthon: patriarchális nézetek, míg pl. Norvégiában emancipált viszonyok)
- Családi státusz – szingliség, együtt járás, együtt élés vagy házasság, szakítás, válás – főleg a nők szabadidős tevékenységeit befolyásolja; Nyugaton: egyneműek házassága

Devianciák a szabadidőben – ”Dark/purple leisure”

- A deviánciák „észrevétlen” térnyerése a szabadidőben
 - Dopping a szabadidősportban
 - **Szenvedély**betegségek jelentkezése (pl. játékszenvedély, fogadások)
 - TV- pl. krimihétfő
 - Internet: pornográfia, pedofília, hack-keles
 - Vandalizmus, graffiti, kutyaviadalok